

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΕΔΕΣΜΑΤΑ ΣΤΑ ΗΜΑΘΙΩΤΙΚΑ ΠΙΕΡΙΑ (1)

**Του Γιάννη
Τσιαμήτρου
Εκπ/κού -
χοροδιδασκάλου**

Τα Ημαθιώτικα Πιέρια ανήκουν ασφαλώς στην οροσειρά των Πιερίων και παρά το γεγονός ότι ανήκουν στη Μακεδονία, διατροφικά ταιριάζουν περισσότερο με την Ηπειρο και την Θεσσαλία. Το κρέας(πρόβειο, κατσικίσιο, χοιρινό-χοίροι ελεύθερης βοσκής), τα πουλερικά ,τα τυροκομικά, το βούτυρο, η λίγδα(ζωικό λίπος) ήταν τα κυρίαρχα προϊόντα των κατοίκων της περιοχής αυτής. Οι διάφορες πίτες αποτελούν βασικό στοιχείο της διατροφής τους με τα διάφορα αγριόχορτα που προσφέρει άφθονα η γη των Πιερίων. Τα Πιέρια κατατάσσονται περισσότερο στον ορεινό όγκο της Δυτικής Μακεδονίας που μαζί με τον Όλυμπο αποτελούν συνέχεια της οροσειράς της Πίνδου και είναι φυσικό οι ορεινοί αυτοί κάτοικοι ως επί το πλείστον να ακολουθήσουν την ποιμενική διατροφή της Ηπείρου και της Θεσσαλίας. Τα τελευταία χρόνια ασχολούνται και με την γεωργία και ασφαλώς τα δημητριακά, τα όσπρια, το ρύζι και τα λαχανικά αποτελούν βασικό κομμάτι της διατροφικής τους συνήθειας .Δεν λείπουν βέβαια και στοιχεία της Μακεδονικής

διαίτας όπως τα τουρσιά, τα λουκάνικα, το μέλι και οι διάφορες σαλάτες και σουπές. Σε γενικές γραμμές η διατροφή ήταν φτωχική και λιτή πάνω από όλα όμως ήταν υγιεινή και με αγνά υλικά.

Μαγειριό

Το παλιό μαγειριό δεν έχει καμιά σχέση με την σημερινή κουζίνα. Ήταν υποτυπώδες και πρωτόγονο. Ήταν χωριστά αλλά κολλητά στο κυρίως σπίτι. Εκεί υπήρχαν τα απαραίτητα είδη της μαγειρικής. Υπήρχε ένα τζάκι με την καπνοδόχο του, μια δυο πυροστιά, για να βράζει η νοικοκυρά ταυτόχρονα περισσότερα φαγητά. Κάπου εκεί ήταν και η λάμπα ή το γκαζοκάντηλο για να φωτίζει ο χώρος τις βραδινές ώρες.

Πάνω σε προεξοχές ή πεζούλια τοποθετούνταν οι τεντζερέδες, τα ταψιά, τα μασούρια, οι σουπιέρες και στα καρφιά κρέμονταν τα σκόρδα, τα κρεμμύδια, το σκαφίδι, το πλαστήρι, η σήτα, η τάβλα κλπ. Εκεί ήταν και οι τενεκέδες με τη λίγδα, το παστό χοιρινό και το βαρέλι με το τυρί, αν δεν υπήρχε κατώ.

Μέσα στο μαγειριό η νοικοκυρά έφτιαχνε το ψωμί, την πίτα και όλα τα φαγητά της οικογένειας. Πολύ δύσκολη ήταν η δουλειά για την γυναίκα της εποχής εκείνης μα το σπουδαιότερο ήταν ότι δεν παραπονιότανε καθόλου, όπως κάνουν οι σημερινές γυναίκες οι οποίες έχουν όλες τις ανέσεις και τα καλά τους..

Δίπλα στο μαγειριό ή πολλές φορές και μέσα σε αυτό υπήρχε και ο χωριάτικος φούρνος, όπου με ξύλα από το δάσος έψηναν τα ψωμιά και τις πίτες οι νοικοκυρές.

**Σκευή-αγγεία μαγειρείου
και μαγειρικής**
Πολλά από τα είδη αυτά

σήμερα έχουν καταργηθεί, ενώ άλλα χρησιμοποιούνται και σήμερα στα χωριά.

Τα είδη αυτά ήταν:

Αμπάρι, βαέني, κοφίνι, βαρέλι, γαλίκι, βαρέλα, κανίστρα, καλάθι, καδί, κιούπι, γκιούμι, στάμνα, μσούρα, φκυάρι, χλιάρι, κουτάλι, καζάνι, κουταλοθήκη, καβουρντιστήρι, πλάστης, σκαφίδι, λινάτσες, λαδικό, γκαζόλαμπα, μεσάλι, μαστραπάς, πιάτα, πνάκι, κουταλάκια, σταυροκόσκινο, λαήνι, φτσέλα, πυροστιά, ταψί, τζιβτζές, πιρούνι, κακάβι, δερμόνι, τσιγκέλια, χειρόμυλος, πλαστήρι, σακκιά, λινάτσα(μπούρντα), τροβάδια, γκαζιέρα, λαμπογιάλι, πετσέτες, κούπα, πιατάκια, πιρούνια, κόσκινο αρύ και δασύ, παγουρί, γάστρα, τέντζερης, μπαγκράτσι, σουγιάς, καρδάρι, σήτα ψιλή και χοντρή, αλατιέρα, σουδί, τάβλα, δισάκια, τσαντίλες, λυχνάρι, δίσκοι, γαράφα, κύπελλο, πιρουνάκι, μασιάς, ταβάς, τσουκάλι, σβανάς, κουβάς, καφεκούτι, γουδοχέρι, σοφράς, τσουβάλια, γκαζοκάντηλο, τραπεζομάντιλα, κανάτι, κουκούμι, χουνί, πιατέλα, τσιμπίδι, κατσαρόλα, μπραγάτσι, τηγάνι, λάμπες πετρελαίου, γκαζοφάναρα, σίδερα χειροποίητα, με κάρβουνα, πιάτα ξύλινα και τσίγκινα, κουτάλια ξύλινα, ξύλινη σφραγιδα(φλαστερό)για τις λειτουργίες, ξύλινα γουδιά και γουδοχέρια, ξύλινο σκαφίδι για ζύμωμα, ξύλινη σκάφη για πλύσιμο ρούχων, ζυγαριές, καντάρια, παλάντζες, διάφορα σκεύη για το γάλα το βούτυρο και το τυρί, κλαδευτήρι, τάβλες για το κόψιμο του κρέατος, βαρέλια με στεφάνια γύρω γύρω και πάρα πολλά είδη που τα βρίσκει κανείς μόνο σε Λαογραφικά μουσεία τώρα.

(πηγή: εκδοθέν βιβλίο 'Λαογραφία & Παράδοση στα Ημαθιώτικα Πιέρια' του Τσιαμήτρου Γιάννη. Διάθεση στο τηλέφωνο 6946461136)

**ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΝΙΔΙΟΚΤΗΤΟΥ
ΕΞ ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ ΡΙΖΩΜΑΤΩΝ**
Πληροφορίες
Τηλ. 23310 96201
Κιν. 6944715372
FAX 23310 96201

**ΡΙΖΩΜΑΤΑ 8 Αυγούστου 2013
ΑΡΙΘΜ.ΠΡΩΤ.: 101**

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΠΩΛΗΣΗΣ